

PARTICULARITIES OF INTERNATIONAL SETTLEMENTS AND INDIVIDUALS TRANSFERS

PARTICULARITĂȚILE DECONTĂRILOR INTERNAȚIONALE ȘI TRANSFERURILOR PERSOANELOR FIZICE

Maria MEGHEA

meghea.maria@ase.md

Georgeta MELNIC, ORCID ID: 0000-0003-3876-5394

melnic.georgeta@ase.md

Academia de Studii Economice din Moldova

Abstract. *Bank for International Settlements tackling challenges given the continuously changing global economic structure, the BIS has had to adapt to many different financial challenges. However, by focusing on providing traditional banking services to member central banks, the BIS essentially gives the lender of last resort a shoulder to lean on. In its aim to support global financial and monetary stability, the BIS is an integral part of the international economy. Accounting has undergone major changes since its inception, but towards a better and more efficient direction. Likewise, banks have evolved continuously, currently having their own online applications through which you can make remote transfers in the country. In addition, we have efficient and economical money management. And a strong advantage is that we can track transaction directly from the phone through applications.*

Keywords: *bank, money means, payment, SWIFT system, conversion operations, transaction, exporter, importer, incasso operations*

JEL: E5, E50

Introducere

Unul dintre cele mai importante momente în desfășurarea schimburilor internaționale îl constituie încasarea contravalorii mărfurilor exportate sau a serviciilor prestate. Realizarea încasării sumelor astfel rezultate se efectuează printr-o modalitate de plată convenită între părți sau/și stipulată în contractul comercial internațional.

În practica comercială, decontările internaționale se desfășoară în cele mai multe cazuri prin virament sau decontări fără numerar. Este orice plată prin intermediul documentelor fără utilizarea monedei în forma sa concretă.

Agenții economici sunt obligați ca încă din faza de contractare să stabilească modalitatea de decontare externă și să urmărească întocmirea documentelor, generate de termenii modalității de plată respective.

De asemenea, în lucrare se va analiza evoluția transferurilor de mijloace bănești din străinătate efectuate în favoarea persoanelor fizice prin intermediul băncilor din Republica Moldova.

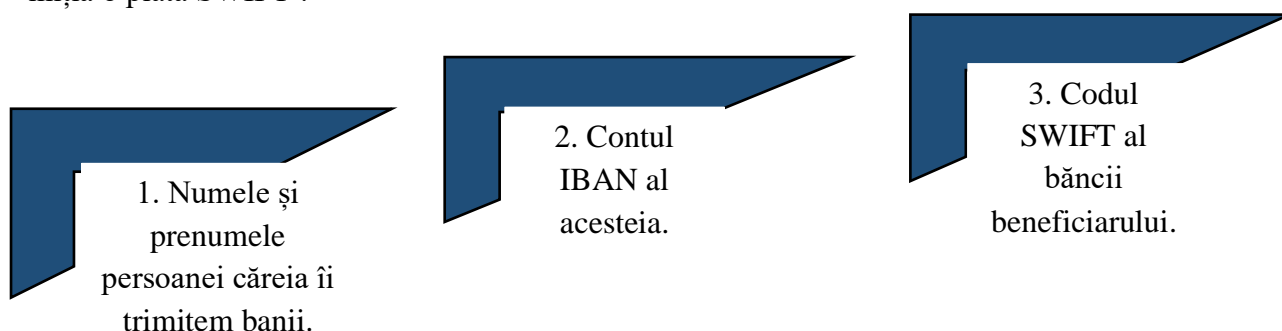
Conținut de bază

Se consideră că printre cele mai utilizate modalități de decontare internațională sunt următoarele: înregistrarea mijloacelor bănești transferate pentru clienți, efectuarea transferurilor peste hotare prin intermediul sistemului SWIFT, acreditivul, garanțiile bancare, operațiunile de incasso și operațiunile de convertire (virament).

Sistemul *SWIFT* – Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication (Societatea pentru Telecomunicații Financiare Inter-bancare mondiale), este o rețea globală securizată de

transmitere a mesajelor, folosită de bănci pentru a face transferuri dincolo de granițe. Rețeaua facilitează circulația banilor între organizațiile financiare, sprijinind schimburile comerciale. Sistemul este folosit de peste 11000 de instituții financiare, în peste 200 de state și teritorii pentru a transmite în mod securizat ordine de plată. Aproape 40 de milioane de mesaje cu instrucțiuni pentru transferarea a zeci de miliarde de dolari au fost trimise zilnic pe această platformă în anul 2021, făcând ca sistemul să fie, de departe, cel mai important din lume în acest domeniu. Din moment ce mesajele transmise prin acest sistem sunt sigure, băncile pot onora plățile în timp record. Sunt asigurate astfel tranzacții zilnice cu valori importante. Transferul SWIFT este o tranzacție financiară între două bănci din țări diferite. Bani nu sunt trimiși fizic, ci virtual, în baza unui mesaj transmis de o bancă către alta. Astfel pot fi trimiși bani oriunde în lume, în monede diferite. De exemplu, dacă vrem să transferăm bani unui prieten din Australia, este suficient să cunoaștem contul și banca acestuia. În baza acestor informații, banca noastră va transmite un mesaj băncii lui, care imediat ce îl recepționează, debitează banii în contul prietenului. Pentru a trimite banii, apelând la serviciile băncii ale cărui client sunteți, aveți la dispoziție două variante : online sau la ghișeu.

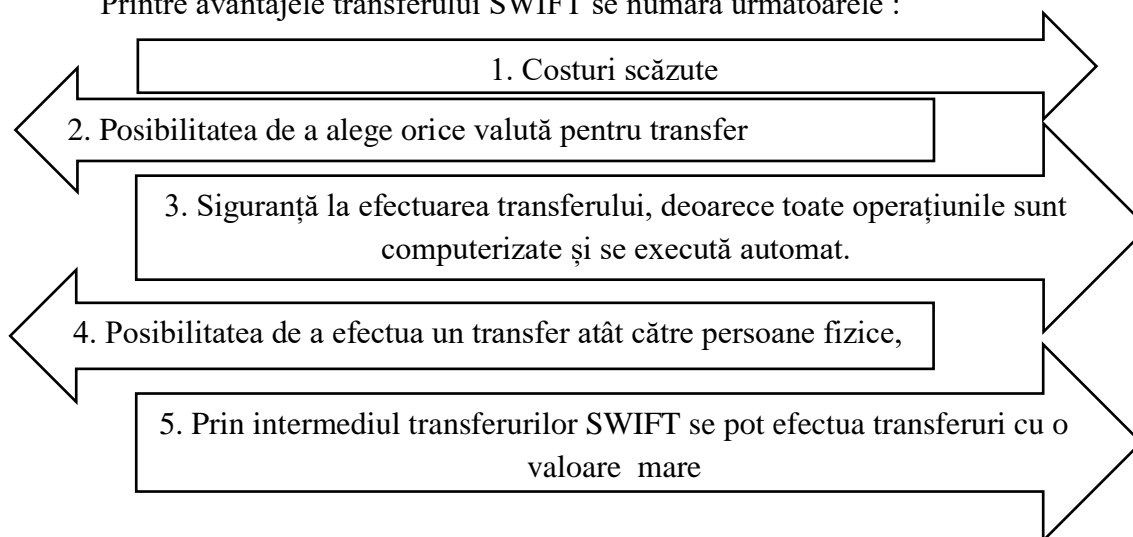
Indiferent de varianta aleasă, sunt câteva informații de care trebuie să dispunem pentru a putea iniția o plată SWIFT :

Figura 1 Inițierea unei plăți prin SWIFT

Sursa: elaborat de autor

Printre avantajele transferului SWIFT se numără următoarele :

Figura 2. Avantajele sistemului SWIFT

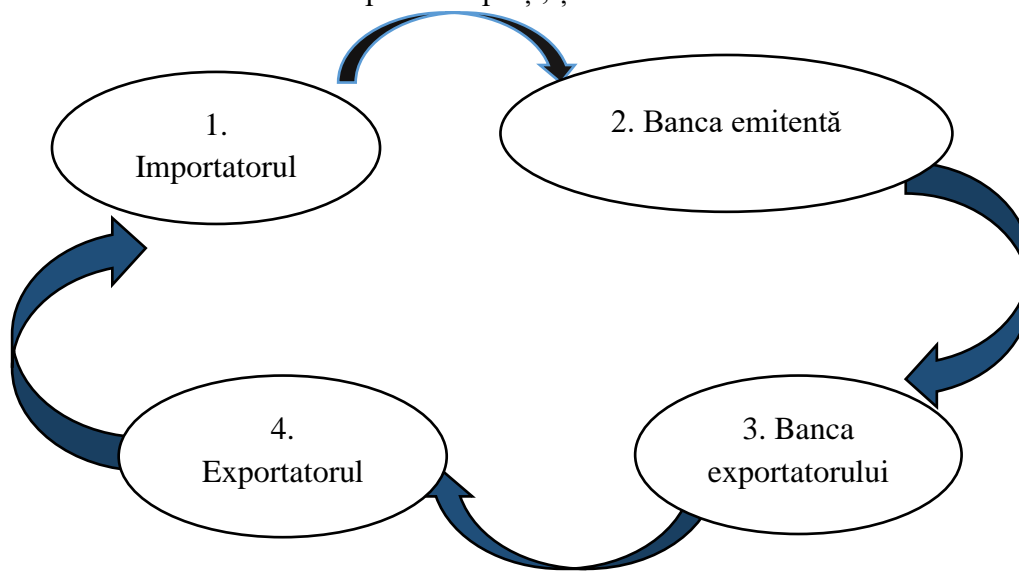
Sursa: elaborat de autor

Acreditivul este metoda de plată prin care debitorul (cumpărătorul) dă instrucțiuni băncii sale să plătească beneficiarului (vânzătorului) o sumă de bani, la vedere sau la data stabilită, pe baza prezentării la bancă a anumitor documente într-o perioadă de timp specificată. Ce oferă siguranța că plata se va efectua numai contra prezentării documentelor ce atestă livrarea mărfurilor, executarea

lucrărilor, prestarea serviciilor, în strictă conformitate cu termenii și condițiile acreditivului cum ar fi [8]:

- Siguranța plății
- Securizarea angajamentelor din contractele comerciale internaționale și asigurarea protejării intereselor tuturor părților implicate
- Protejează de diverse tipuri de riscuri (financiare, comerciale, politice), care pot interveni într-o tranzacție comercială (de export/import)
- Produs supus standardelor internaționale de reglementare.

În derularea unui acreditiv sunt implicate 4 părți, și anume:

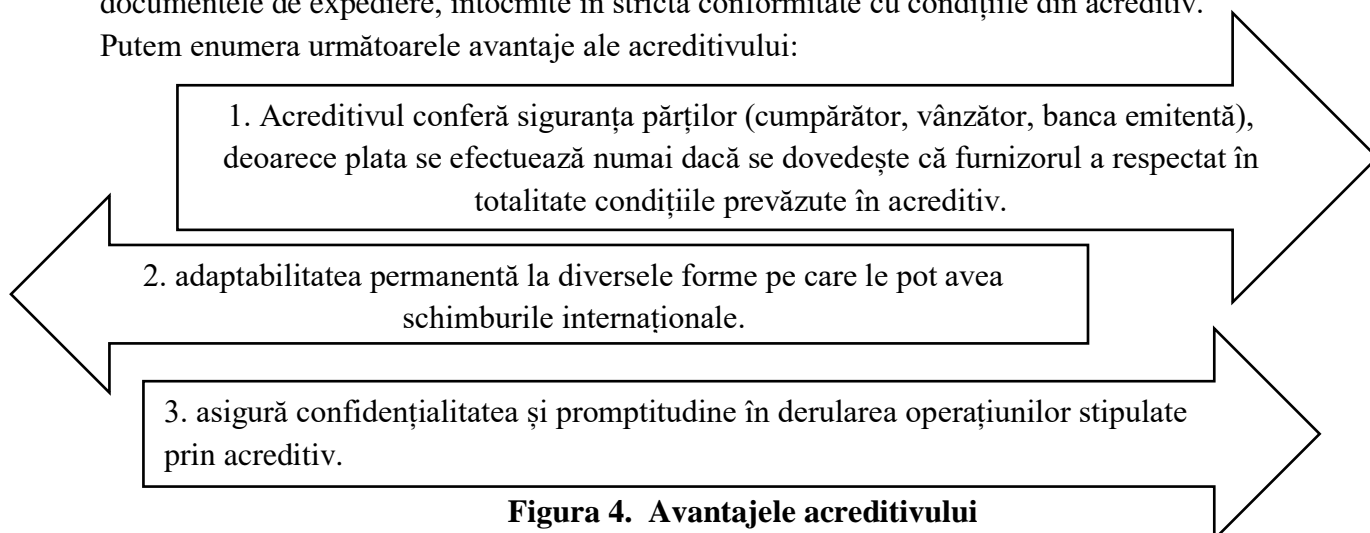

Figura 3. Părțile implicate în derularea acreditivului

Sursa: elaborat de autor

1. Importatorul (ordonatorul), este acel care dă instrucțiuni băncii sale cu privire la deschiderea acreditivului pe baza contractului de vânzare-cumpărare.
2. Banca emitentă (ordonatoare), este cea care deschide acreditivul.
3. Banca exportatorului (notificatoare), este cea care aduce la cunoștința clientului său deschiderea acreditivului, transmițându-i o copie a scrisorii de deschidere a acreditivului.
4. Exportatorul (beneficiarul), este acel care expediază mărfurile și apoi prezintă la banca sa documentele de expediere, întocmite în strictă conformitate cu condițiile din acreditiv.

Putem enumera următoarele avantaje ale acreditivului:

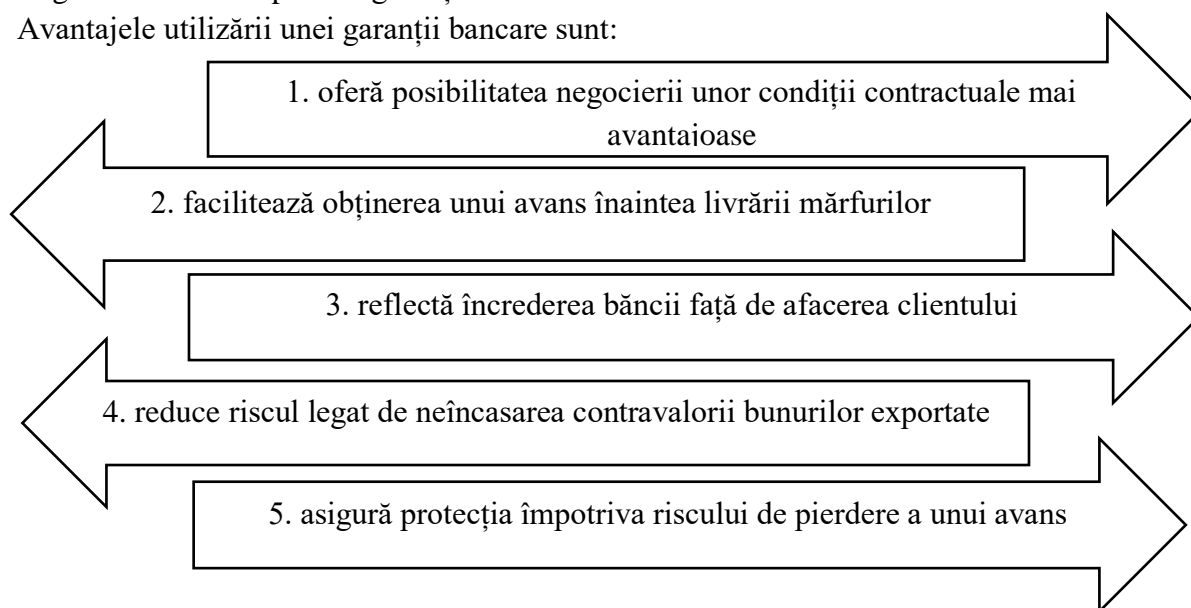

Figura 4. Avantajele acreditivului

Sursa: elaborat de autor

O garanție bancară este un serviciu ce oferă beneficiarului acestuia siguranța că obligațiile financiare asumate de către partenerul său (ordonatorul garanției) în cadrul unei tranzacții vor fi respectate și îndeplinite. De regulă garanțiile bancare se supun legilor țării emitente, precum și Regulilor uniforme privind garanțiile la cerere.

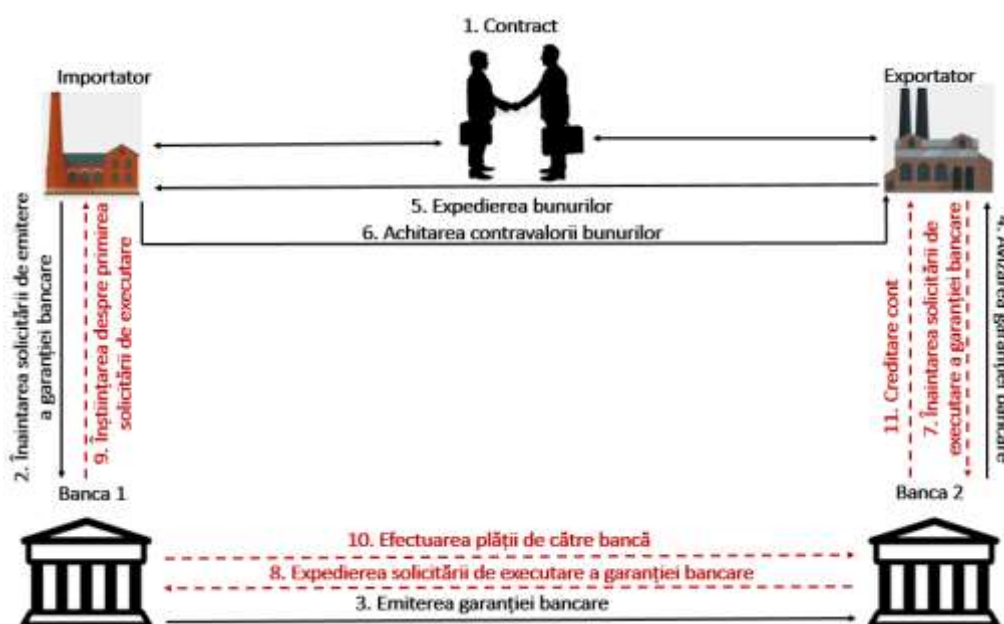
Avantajele utilizării unei garanții bancare sunt:

Figura 5. Avantajele utilizării unei garanții bancare

Sursa: elaborat de autor

Cum funcționează o garanție bancară:

Figura 6. Funcționarea garanției bancare

Sursa: elaborat de autor

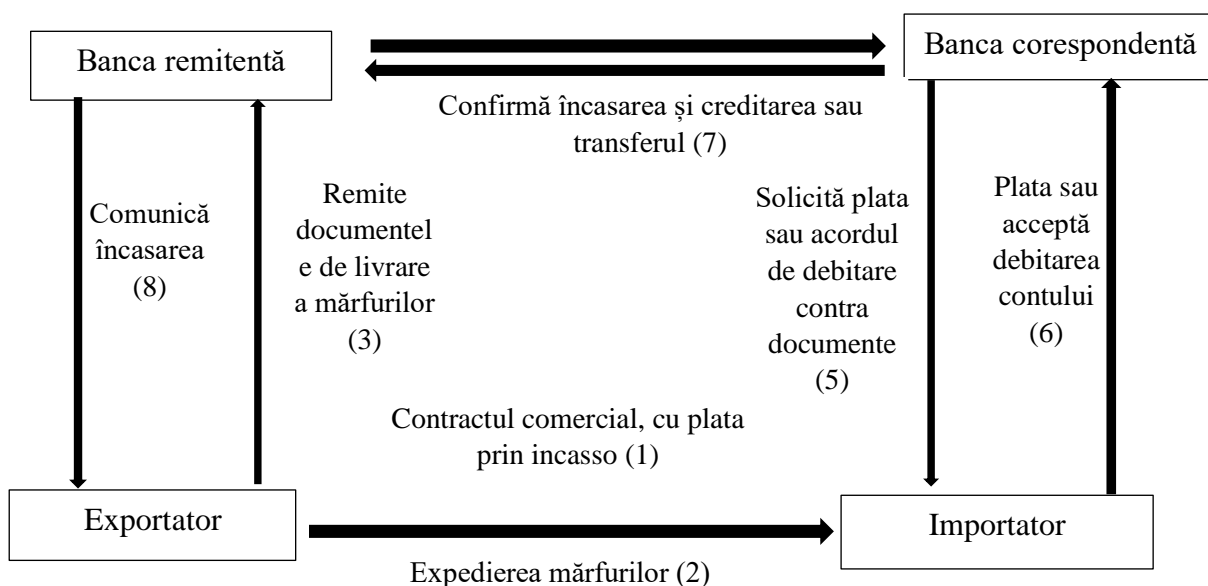
Incasso-ul ca modalitate de plată, reprezintă tratarea de către bănci a documentelor comerciale (facturi, documente de transport), sau financiare (cambii, bilete la ordin) în conformitate cu instrucțiunile primite de la exportator, cu scopul de a : obține plata, remite documentele contra plată, de a emite documentele în baza altor termeni și condiții.

Părțile implicate în efectuarea plăților prin incasso documentar sunt următoarele:

1. ordonatorul (emitemtul) sau trăgătorul care încredințează ordinul de încasare a documentelor unei bănci.
2. banca remitentă este acea bancă căreia ordonatorul îi adresează ordinul de încasare.
3. banca ce asigură încasarea sumelor, respectiv care primește documentele de la banca remitentă și încasează contravaloarea lor.
4. importatorul (trasul) căruia i se prezintă documentele privind mărfurile importate care trebuie plătite în conformitate cu ordinul de încasare.

Principalele momente ale efectuării plăților prin incasso documentar sunt :

1. Exportatorul și importatorul încheie un contract comercial internațional în care prevăd plata prin incasso documentar.
2. exportatorul livrează mărfurile conform contractului comercial internațional.
3. exportatorul prezintă documentele privind mărfurile livrate la export băncii remitente.
4. banca remitentă transmite documentele privind mărfurile livrate la export spre încasarea unei bănci corespondente din țara importatorului.
5. banca corespondentă prezintă documentele privind mărfurile livrate importatorului și solicită plata sau acordurile de debitare.
6. importatorul, după primirea mărfurilor și verificarea documentelor de expediție se pronunță asupra efectuării plății sau asupra debitării contului său.
7. banca corespondentă comunică băncii remitente încasarea contravalorii documentelor de export, efectuează creditarea sau transferul sumei corespunzătoare în valută.
8. banca remitentă îl avizează pe exportator asupra încasării contravalorii mărfurilor livrate la export.

Figura 7. Părțile implicate în efectuarea plăților prin incasso

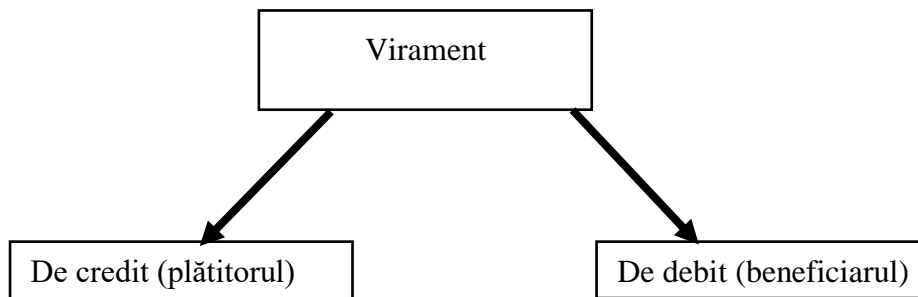
Sursa: elaborat de autor

Operațiuni de convertire (virament) este un procedeu special de plată prin care se înfăptuiește transferul resurselor monetare de la o persoană la alta prin debitarea contului debitorului și creditare în aceeași valoare a contului beneficiarului. Din punct de vedere macroeconomic viramentul are următoarele caracteristici:

- a) decurge din specificul circulației monetare ca procedeu de transfer a monedei scripturale. Din acest motiv reglementarea viramentului ca procedeu influențează viteza de circulație a monedei și totodată volumul masei monetare în circulație,

b) viramentul este un transfer de creanțe deoarece se efectuează prin intermediul conturilor bancare, iar contul e valoarea creanței pe care o deține titularul contului asupra băncii. Prin virament plătitorul își micșorează dreptul de cerere la bancă prin micșorarea volumului creanțelor transferându-le respectiv beneficiarului.

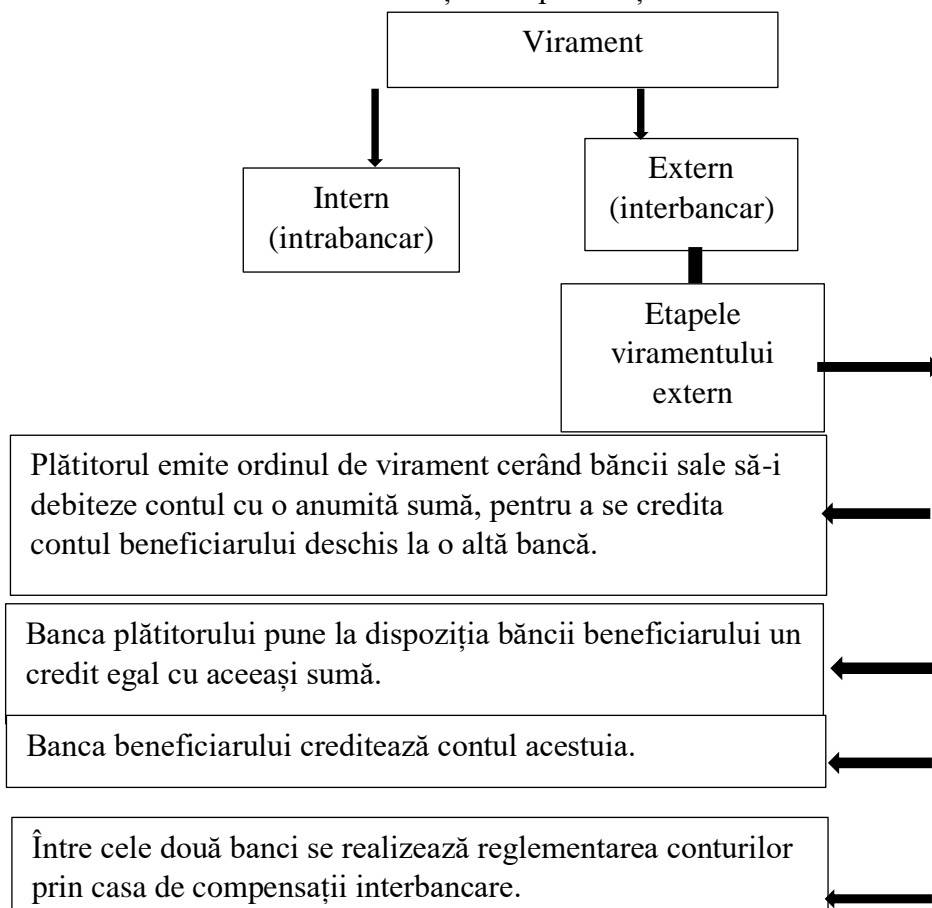
Clasificarea viramentului în funcție de sensul din care se dispune și se efectuează plata:

Figura 8. Clasificarea viramentului în funcție de sensul din care se dispune

Sursa: elaborat de autor

Clasificarea viramentului în funcție de tipul relațiilor se efectuează astfel:

Figura 8. Clasificarea viramentului în funcție de tipul relațiilor

Sursa: elaborat de autor

Transferurile de mijloace bănești din străinătate efectuate în favoarea persoanelor fizice prin intermediul băncilor nu constau doar din remiterile cetățenilor Republicii Moldova care lucrează peste hotare, ci includ și astfel de transferuri unilaterale, precum:

1. transferurile locale, inclusiv salariale în favoarea persoanelor fizice rezidente de la reprezentanțele nerezidenților (reprezentanțele instituțiilor financiare internaționale, organizații internaționale,

reprezentanțele agenților economici străini) din Republica Moldova (1,1 la sută din totalul transferurilor);

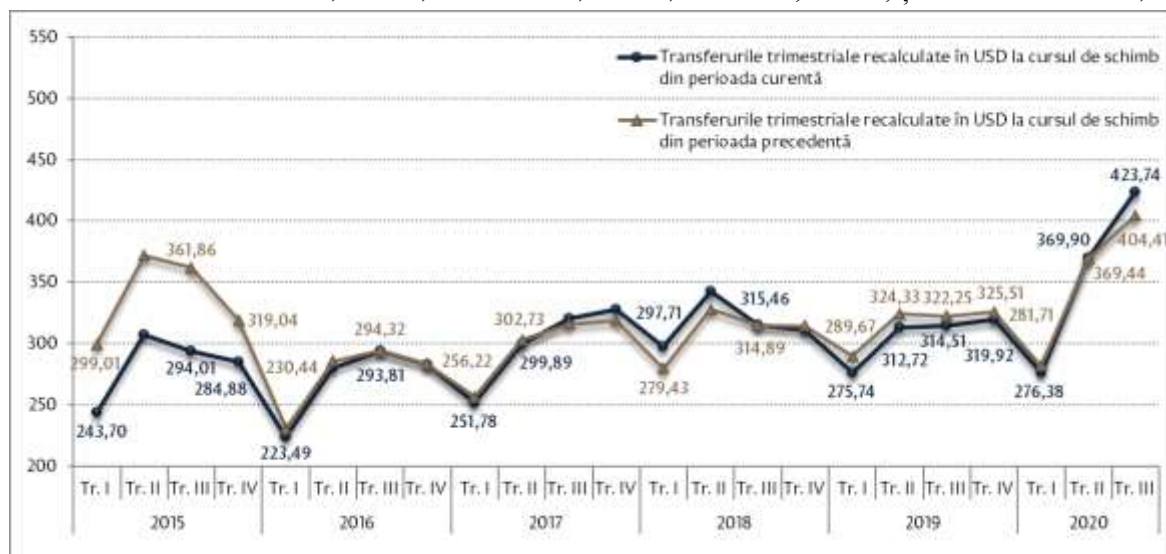
2. transferurile în favoarea nerezidenților aflați temporar în Republica Moldova (0,4 la sută din totalul transferurilor prin sistemele de remitere de bani);

3. pensii (sociale și alimentare) și indemnizații (0,1 la sută din totalul transferurilor).

Transferurile de mijloace bănești din străinătate efectuate în favoarea persoanelor fizice prin intermediul băncilor din Republica Moldova includ și transferurile persoanelor fizice efectuate prin intermediul oficiilor poștale ale Î.S. "Poșta Moldovei" (decontate prin bănci), atât prin sisteme de remitere de bani, cât și prin mandate poștale.

În ceea ce privește evoluția transferurilor de mijloace bănești din străinătate efectuate în favoarea persoanelor fizice prin intermediul băncilor din Republica Moldova, evidențiem că în trimestrul III 2020, volumul total al transferurilor bancare de mijloace bănești din străinătate în favoarea persoanelor fizice din Republica Moldova a constituit – 423,74 milioane dolari SUA. De menționat că, 84,2 la sută din transferuri au fost efectuate prin sistemul de remitere de bani, (în USD, EUR și RUB), în principal fără deschiderea conturilor bancare, iar 15,8 la sută sunt transferuri bancare (în diverse valute) prin sistemul SWIFT prezente în valoare brută.

Valoarea în USD a transferurilor din trimestrul III 2020 s-a majorat cu 34,7 la sută comparativ cu trimestrul III 2019 (314,51 mil. USD). Aceasta s-a produs ca rezultat al impactului majorării transferurilor în EUR și USD cu 53,5 la sută și cu 16,4 la sută respectiv, și al diminuării transferurilor în RUB cu 49,6 la sută. Astfel, în anul 2021, structura valutară a transferurilor (recalculate în USD) a fost următoarea: EUR – 271,50 mil, USD – 141,87 mil, RUB – 6,19 mil, și în alte valute – 4,18 mil.

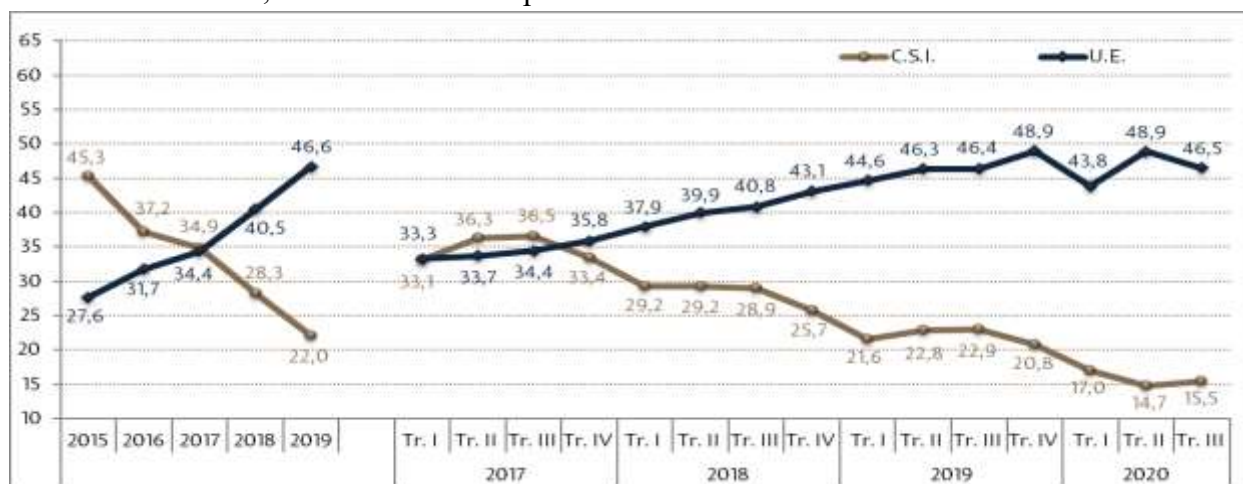
Diagrama 1. Evoluția impactului cursului de schimb ale USD/EUR și USD/RUB asupra transferurilor.

Sursa: BNM. Statistica operațiunilor bancare internaționale[3]

Se remarcă că dinamica structurii geografice a transferurilor din străinătate în favoarea persoanelor fizice. Pe parcursul anilor 2017-2020, se observă că transferurile din UE-27 au înregistrat o pondere de 46,5 la sută, în creștere cu 6,8 puncte procentuale comparativ cu UE-27, trimestrul III 2019. Din cauza Brexit volumul transferurilor din UE-27 în trimestrul III 2020 a fost cu 33,63 mil. USD mai mic, iar cel al transferurilor din grupul alte state s-a majorat cu suma respectivă.

Transferurile din CSI le-a revenit ponderea se 15,5 la sută, în descreștere cu 7,4 puncte procentuale comparativ cu trimestrul III 2019. Respectiv, transferurile din alte state, exceptând UE și CSI, au constituit 38,0 la sută în trimestrul III 2020 și 30,7 la sută în trimestrul III 2019. În trimestrul

III 2020, ponderea transferurilor din Israel, Regatul Unit al Mării Britanii și al Irlandei de Nord și SUA a constituit 88,3 la sută din totalul pe alte state.

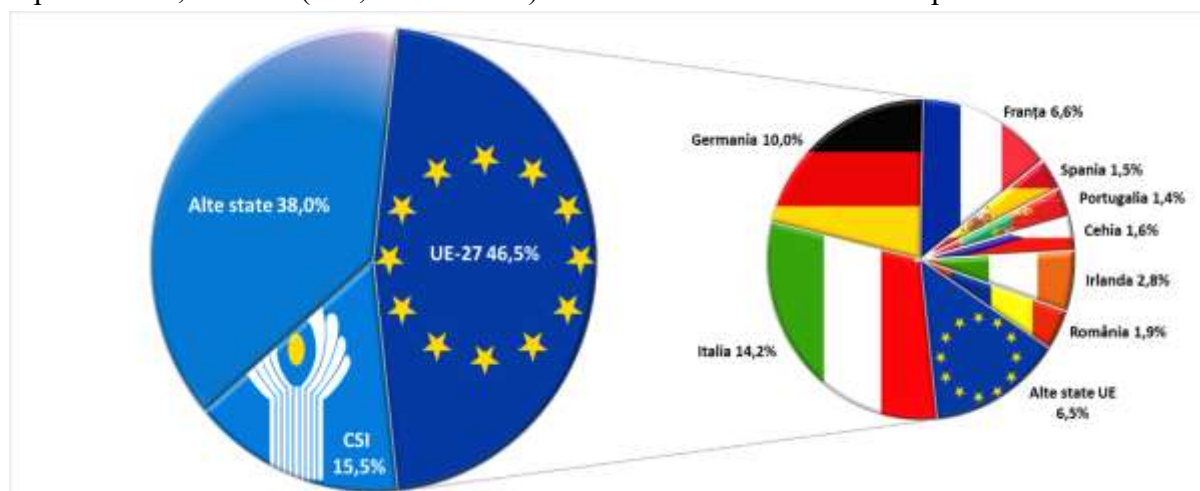

Diagrama 2. Dinamica transferurilor din UE și CSI în favoarea persoanelor fizice.

Sursa: BNM. Statistica operațiunilor bancare internaționale[3].

În ceea ce privește structura pe zone geografice a transferurilor nete de mijloace bănești din străinătate în favoarea persoanelor fizice. Deducem că în cadrul transferurilor din UE-27, transferurile din Italia au cea mai mare pondere, de 30,6 la sută, urmate de transferurile din Germania 21,4 la sută, Franța cu 14,3 la sută, Irlanda 5,9 la sută, România 4,0 la sută, Cehia 3,5 la sută, Spania 3,3 la sută, Portugalia 2,9 la sută, Belgia cu 2,8 la sută, Polonia cu 2,1 la sută, Grecia cu 1,0 la sută, și Cipru cu 1,0 la sută. alte state UE cu - 6,9%. Transferurile din aceste 21 de state (inclusiv din Rusia) reprezintă 93,01 la sută (1136,90 mil USD) din totalul transferurilor în Republica Moldova. Transferurile din CSI provin în special din Rusia, care dețin o pondere absolută de - 95,01 la sută. Transferurile din alte state ale CSI au următoarele ponderi Ucraina - 2,2 la sută, Kazahstan - 0,8 la sută, Uzbekistan - 0,7 la sută, Belarus - 0,5 la sută, Azerbaidjan - 0,4 la sută și restul statelor din CSI - 0,4 la sută.

De asemenea de remarcat transferurile din Italia 14,2 la sută (60,37 mil. USD), Germania 10,0 la sută (42,21 mil. USD), Regatul Unit al Mării Britanii și al Irlandei de Nord 7,9 la sută (33,63 mil. USD), SUA 7,4 la sută (31,29 mil. USD), Franța 6,6 la sută (28.19 mil. USD), Irlanda 2,8 la sută (11,68 mil. USD), România 1,9 la sută (7,89 mil. USD), etc. Transferurile din aceste 21 state reprezintă 93,3 la sută (395,31 mil. USD) din totalul transferurilor în Republica Moldova.

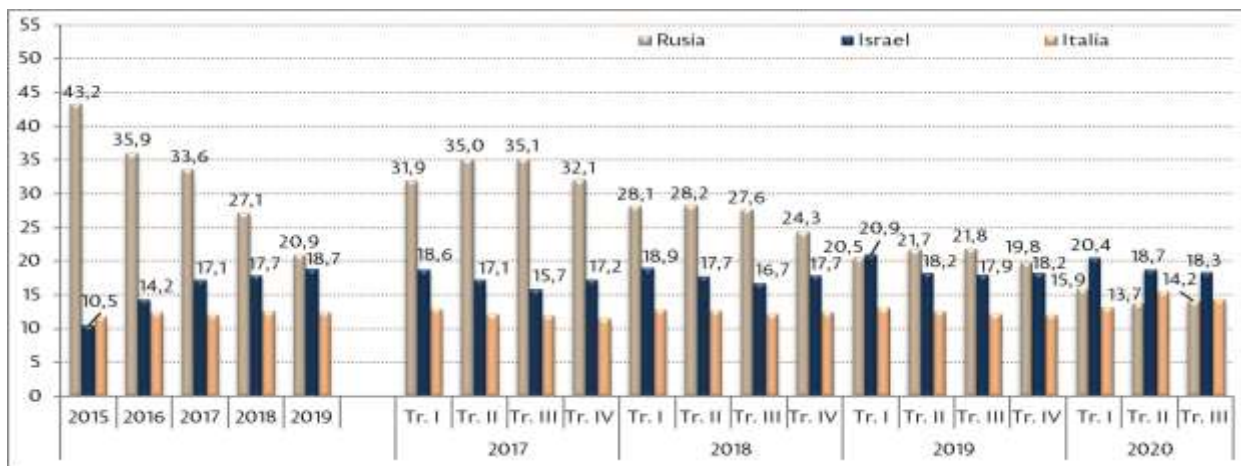

Diagrama 3. Structura pe zone geografice a transferurilor nete de mijloace bănești din străinătate în favoarea persoanelor fizice.

Sursa: BNM. Statistica operațiunilor bancare internaționale[3].

Referitor la dinamica transferurilor (top trei state) în favoarea persoanelor fizice. Constatăm că în distribuția pe state a provenienței transferurilor în favoare persoanelor fizice, de remarcat transferurile din Israel cu o pondere de 18,3 la sută (77,44 mil. USD) din total (în creștere cu 0,4 puncte procentuale comparativ cu trimestrul III al anului precedent), urmate de transferurile din Italia 14,3 la sută (60,37 mil. USD). Transferurile din Rusia au constituit 14,2 la sută (59,98 mil. USD) din total (în scădere cu 12,3 la sută, precum și cu 7,6 puncte procentuale comparativ cu trimestrul III al anului precedent). De menționat că, 92,7 la sută din totalul transferurilor din Rusia au fost efectuate prin sistemele de remitere de bani, iar restul 2,8 la sută prin transferurile bancare prin sistemul SWIFT.

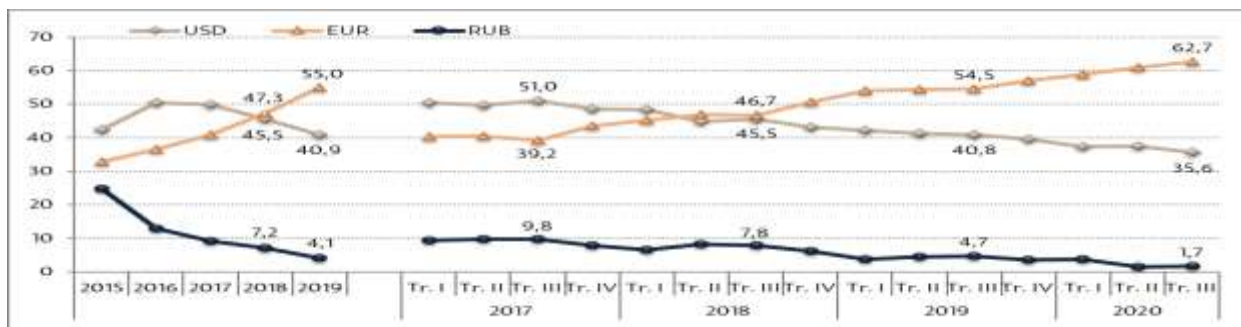

Diagrama 4. Dinamica transferurilor (top trei state) în favoarea persoanelor fizice.

Sursa: BNM. Statistica operațiunilor bancare internaționale[3].

Din datele diagrama 4 se observă că dinamica structurii valutare a decontărilor aferente transferurilor prin sisteme de remitere de bani din străinătate în favoare persoanelor fizice, pe parcursul anilor 2017-2020. De remarcat ponderea trimestrială a transferurilor în RUB prin sistemele de bani au avut o tendință de diminuare, de la 9,8 la sută în trimestrul III 2017 până la 1,7 la sută în trimestrul III 2020. Ponderea USD a consemnat o tendință de diminuare, de la 51,0 la sută în trimestrul III 2017 până la 35,6 la sută în trimestrul III 2020.

În trimestrul III 2020, comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, cota trimestrială a transferurilor în EUR (recalculată în USD) s-a majorat cu 8,2 puncte procentuale, până la 62,7 la sută, iar în dolari SUA și în ruble rusești (recalulate în USD) s-a diminuat respectiv cu 5,2 puncte procentuale, până la 35,6 la sută și cu 3,0 puncte procentuale, până la 1,7 la sută. Astfel ponderea EUR a consemnat o tendință de creștere, de la 39,2 la sută în trimestrul III 2017 până la 62,7 la sută în trimestrul III 2020.

Diagrama 5. Dinamica structurii valutare a transferurilor prin sistemele de remitere de bani din străinătate în favoarea persoanelor fizice.

Sursa: BNM. Statistica operațiunilor bancare internaționale[3].

Concluzii.

Alegerea unei modalități de decontări internaționale sau a unui instrument de plată, în derularea unei afaceri economice internaționale, implică din partea managerilor și a specialiștilor entității, cunoștințe temeinice de management și marketing internațional, de legislație internă și internațională în domeniile comercial, financiar - bancar, contabil, cu atât mai mult cu cât fiecare dintre aceste mijloace, instrumente și tehnici de plată au particularitățile lor de formă și de fond .

Bineînțeles că această alegere depinde și de alte elemente cum ar fi: legislația națională-care trebuie să fie aliniată la cea internațională, de experiența acumulată în timp și tradiția în utilizarea acestor mijloace sau instrumente, poziția entității pe piețele internaționale, relația dintre agentul economic și bancă sau băncile colaboratoare, puterea economico-financiară a entității etc.

Referințe bibliografice:

1. <http://bem.md/acreditiv>
2. <http://bem.md/incaso>
3. <https://www.bnm.md/ro/content/evolutia-transferurilor-de-mijloace-banesti-din-strainatate-efectuate-favoarea-31>
4. <https://www.maib.md/ro/persoane-fizice/plati-si-transferuri/transfer-international-swift>
5. <https://www.procreditbank.md/ro/page/2099>
6. <https://www.scribub.com/economie/finante/Decontarile-prin-virament35899.php>
7. Legea privind reglementarea valutară Nr. 62 din 21-03-2008. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=121168&lang=ru
8. GROSU, V., MIHAILA, S., CODREAN, V., & DASCĂ, I. (2021). Some considerations regarding letter of credit accounting. *Ecoforum Journal*, 10 (3).